

Heemschild

De hondenkar was een veel gebruikt vervoermiddel in die tijd.

midden op de heide, op de grens tussen Veghel en Lieshout. Ze hadden daar een keuterboerderijtje met café. Dit café werd bezocht door voerlui die tussen Helmond en Veghel of omgeving vracht vervoerden, maar ook door jagers, stropers, marskramers en vagebonden. Voor stropers en vagebonden was het café, vanwege de naburige gemeentegrenzen, erg gunstig gelegen. De veldwachters mochten in die tijd namelijk niet 'grensoverschrijdend' optreden, zodat men dan ook heel snel van verblijfplaats kon wisselen.

Maria Verhoeven-van Deurzen droeg de bijnaam 'Mie de Heks'. Zij kón heksen! Wanneer passanten van haar café niet aanlegden, riep zij hen na met: "Ik zal oew beheksen!". Wie dacht haar dreigementen te kunnen ontlopen, moest daar zwaar voor boeten: van voerlui sloeg het paard op hol, brak een burrie of liep een wiel van de domp, stropers vingen niets in hun strikken, jagers zagen evenmin iets voor hun loop, marskramers vonden geen handel en vagebonden belandden in het cachot. Bij Mie kon men ook overnachten, tegen geringe meerkosten zelfs bij haar in de bedstee. Haar man Bert was in dat opzicht blijkbaar erg ruimdenkend. Een geregelde bezoeker van het café van Mie de Heks was Lambertus Goossens, alias Bertus Poep, uit Uden. Bertus was een ruilebouter en trok rond met een hondenkar. Op 15 oktober 1887 was Bertus Poep weer eens bij Mie de Heks in het café, toen de hondenkar ter sprake kwam. Mie had een familielid in Rooi die een hondenkar wilde kopen. Bertus had daar wel oren naar: hij zat om geld verlegen en dan was bij hem alles te koop. Hij kon voorlopig zijn vodden wel dragen. Hij had bij Mie ook nog een schuld van

fl. 2,75 voor verleende diensten in de bedstee. In de namiddag van 15 oktober gingen Bertus en Mie met de hondenkar naar Rooi om te trachten die te verkopen aan het familielid van Mie. Mie ging mee om na verkoop de schuld van fl. 2,75 te kunnen innen. De kar bracht, inclusief hond, fl. 6,40 op.

In de vooravond vertrokken Mie en Bertus weer richting Jekschot. Zij bezochten onderweg verschillende cafés, als voorlaatste het 'Haags koffiehuis'. Tenslotte legden zij aan bij de 'Veghelsehut', gelegen op de huidige kruising van de Lieshoutseweg en de Jagersweg. De kasteleinsvrouw waarschuwde hen nog met "Gullie zalt nog zat worrù!" Mie antwoorde vinnig "Ik kan ur wel fjertig hebbù!" Bertus kocht nog een liter jenever voor onderweg. Mie had in Rooi al zult gekocht en droeg dat in een mandje bij zich. Met die leeftocht gingen ze huiswaarts, nog een uur lopen. Dicht bij huis, nog op Roois grondgebied, rustten zij even uit op een paar buntbossen en genoten van de zult en jenever. Daar wilde Mie de fl. 2,75 schuld afrekenen met Bertus, maar die werd zuinig op zijn geld omdat de opbrengst van zijn hondenkar al voor een groot deel was uitgegeven. Daarover ontstond ruzie. Bertus was van mening dat het bedrag van fl. 2,75 niet in verhouding stond tot de geleverde prestatie. De ruzie liep zo hoog op dat Bertus zijn klomp stuk sloeg op het hoofd van Mie. Mie de Heks viel hevig bloedend voorover waarop Bertus in paniek raakte en Mie met haar hoofd in het zand duwde tot zij niet meer bewoog. Mie liet het leven, nog maar 40 jaren oud.

Bertus zette het op een lopen met medeneming van het mandje met zult en de paraplu van Mie. Het lijk van Mie werd in de vroege zondagmorgen gevonden door enkele bewoners van de Heihoef die onderweg waren naar de kerk in Rooi. Zij waarschuwden Bert, de man van Mie. Het verbijsterende nieuws verspreidde zich natuurlijk als een lopend vuurtje. Intussen was Bertus Poep die nacht, al hinkende op zijn gebroken klomp, naar Erp gelopen. Daar ruilde hij in de vroege morgen bij een boer het mandje en de paraplu van Mie om voor een paar

klompen, waarna hij zijn weg vervolgde naar Uden.

Zondagnacht is onder de gemeente St. Oedenrode vermoord de vrouw van Lambertus Verhoeven, te Vechel woonachtig. Van dezen moord wordt verdacht zekere L. G., oud 50 jaren, te Uden wonende. Deze was even vóór den moord in gezelschap van zijn slachtoffer en is voortvluchtig. Nadere bijzonderheden zijn nog onbekend.

De Justitie van 's-Hertogenbosch heeft zich tot het doen van onderzoek naar St. Oedenrode begeven.

De burgemeester van Sint-Oedenrode, op de hoogte gebracht van de vondst van het lijk, nam contact op met de officier van justitie in 's-Hertogenbosch.

Het Nieuws van den Dag van 18 oktober 1887.

Aangaande den Zaterdag te St. Oedenrode gepleegden moord door zekeren L. G. op eene vrouw, woonachtig te Vechel, verneemt men dat de dader heeft bekend, Zaterdag met de verslagene naar St. Oedenrode te zijn gegaan tot het doen van inkoopen. Beiden keerden, na onderscheidene herbergen te hebben bezocht, in den avond huiswaarts. Zij kregen toen onderweg twist over een klein geldelijk bedrag (f 2.75), waarom hij de verslagene eenige geduchte slagen met zijn klomp op het hoofd toebreacht, tengevolge waarvan zij is bezweten.

Het Nieuws van den Dag van 23 oktober 1887.

Gemeente Oedenrode
 Debet aan Anton Fasbender
 1887
 16 oktober . . . . . Wegens vervoer van een gevonden
 lijk van een vermoord, per twee ruit-
 kar en paard, gerequireerd door
 den Burgemeester f 3. —
 Aan stroo om het lijk te
 bedekken 0.30
 Samen f 3.30

De kosten van het vervoer van het lijk op 13 oktober 1887.

Model Lett. E.

N° 183.

Dienstjaar 1887.

HOOFDSTUK

AFDEELING

ARTIKEL

van de

BEGROOTING.

goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van 16 December 1886 G. N°. 2, 2^e afd., en die der afdeeling Bodem van Elde, dd. 28 October 1886, G. N°. 53, 2^e afd.

Zegge f 3, 30.

Bijlage der rekening N° 116

Gemeente St. OEDENRODE.

Bevelschrift van Betaling.

De Ontvanger der gemeente St. OEDENRODE, zal betalen aan *Anton Fasplender, landbouwer, wonende alhier,* wegens *vervoer van het lijf en een vermoorde vrouw, en levering van stroo ter bedekking van hetzelfde.*

de som van ~~_____~~
~~_____~~

volgens aangehecht nota.

Dit bevelschrift wordt, mits behoorlijk voor voldaan geteekend en van de bovengemelde bescheiden voorzien, in de rekening over het jaar 1887 geleden.

St. OEDENRODE, den *13 October* 1887.

N° 226 van het Journaal

Voldaan

den *23 december* 1887

A. Fasplender

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS.

J. M. ... Voorzitter.

... Wethouder.

... Secretaris.

Het bijbehorend bevelschrift tot betaling van de kosten – op 23 december.

Wienstjaar
1887.

Declaratie van Ophoff Ferdinand H. Ber.
manus, genees- heel- en verloskundige wo.
nende te Sijedenrode, wegens overtrekkin-
gen als deskundige, te dienste der justitie

Wegnummer aangtekening der overrechten	Orbisrijf	Stuukheit lastgaver	Omschrijving	Bedrag van het honorarium	Wtstand in kilometers	Verblijfsdagen
1 16 October 1887	Abord	Officier van Justitie bij de arrondisse- ments-Recht- bank te Bosch.	Op overrechten last van den heer Officier van Justitie bij de Arron- dissements-Rechtbank te Bosch, heb ik mij begaan naar het gehucht Zondveld / Weghal! om secht te houden op de vervoer- de Anna Maria van Daurson, echt- genote van Lambertus Verhoeven	ƒ 9	7	

De declaratie van Ferdinand H. Ophoff op 6 maart 1888 de (R.A. 7634-150).

Justitie gaf Ferdinand H. Ophoff, genees- heel- en verloskundige te Sint-Oedenrode, opdracht tot lijkschouwing om de oorzaak van de dood vast te stellen. De arts kwam tot de conclusie dat haar dood niet het gevolg was van het stikken in een stukje zult, dat hij in haar keel vond, maar vanwege een bloeding onder haar schedel. Kortom, Mie de Heks was doodgeslagen.

De burgemeester gaf aan landbouwer Anton Fassbender de opdracht het lijk te vervoeren. Die bracht voor het vervoer 3 gulden in rekening en voor stro, om het lijk te bedekken, 30 cent. Er was weinig spoorwerk voor nodig om de dader aan te wijzen en op te sporen. Hij werd al op zondagavond gearresteerd met nog

Te 's-Hertogenbosch stond Maandag voor de Rechtbank terecht: Lambertus Goossens uit Uden, beschuldigd van doodslag, gepaard met diefstal, op vrouw Verhoeven te St. Oedenrode.

Het O. M. achtte, door de bekentenis van beklagde en de verklaringen van getuigen, het feit volkomen bewezen en eischte 20 jaren gevangenisstraf, terwijl de ambtshalve toegevoegde verdediger hem in de elementie der rechtbank aanbeval.

De rechtbank zal den 29 dezer uitspraak doen.

twee centen op zak. Lambertus Goossens legde een volledige bekentenis af en wachtte in de gevangenis op zijn veroordeling. Na ruim vijf

Het Nieuws van den Dag van 23 november 1887.

weken stond Lambertus al voor de rechtbank in 's-Hertogenbosch en hoorde 20 jaar gevangenisstraf tegen zich eisen.

De rechter was bij de uitspraak op 29 november 1887 milder, al waren er verzwarende omstandigheden. Bertus was al eerder drie keer veroordeeld voor bedelarij en een keer voor openbare dronkenschap en verzet tegen zijn arrestatie. Maar de rechter hield waarschijnlijk rekening met het verzoek tot clementie van de ambtshalve toegewezen advocaat en veroordeelde Bertus tot 12 jaar gevangenisstraf. Het ging namelijk om doodslag, het was geen moord met voorbedachten rade. En er zou sprake zijn van verzachtende omstandigheden. Bertus was opgegroeid in een bekende, criminele familie. Hij was de kleinzoon van de beruchte Hendrik Goossens die in 1803, als lid van een roversbende, was veroordeeld en op het schavot, na een halfslachtige wurgpoging door een onervaren scherprechter, met een botte bijl was doodgeslagen.

De Rechtbank te 's-Hertogenbosch heeft Lambertus Goossens, te Uden, veroordeeld tot 12 jaren gevangenisstraf, wegens „diefstal, voorafgegaan en vergezeld van geweld tegen een persoon (vrouw L. V. in den nacht van den 15 op den 16 October) met het oogmerk om den diefstal gemakkelijck te maken, welk feit den dood van die persoon tengevolge heeft gehad.
De Rechtbank heeft onbewezen geacht het opzet om haar van het leven te berooven.

Het Nieuws van den Dag van 1 december 1887.

Bertus Goossens zat zijn straf echter niet helemaal uit; hij overleed op 12 april 1890 in de gevangenis in Leeuwarden. Bert Verhoeven, de rouwende weduwnaar van Mie de Heks, ging niet bij de pakken neerzitten, maar hertrouwde al na zes maanden.

Geloof het of niet, jaren later vond een boer, die aan het ploegen was op de plaats delict, nog een paar losse centen.

Harry van Kuijk

Bronnen

Historische kranten uit de Koninklijke Bibliotheek.

Rijksarchief 's-Hertogenbosch

www.oudzijtaart.nl

W. Damen- van de Mosselaer; <http://home.hccnet.nl/w.mosselaer>

Overleveringen.